

Citation style

Opatrný, Josef: Rezension über: Petra Mračková Vavroušová, Las aventuras de la literatura checa en España. Traducciones indirectas y el papel mediador del alemán, censura y material paratextual, Madrid: Ommpress, 2019, in: Český časopis historický, 2021, 4, S. 985, <https://recensio-stag.lorax.syslab.com/r/6520555d4c774abf9b20231a515a9378>

český časopis historický

copyright

This article may be downloaded and/or used within the private copying exemption. Any further use without permission of the rights owner shall be subject to legal licences (§§ 44a-63a UrhG / German Copyright Act).

Petra MRAČKOVÁ VAVROUŠOVÁ
Las aventuras de la literatura checa en España. Traducciones indirectas y el papel mediador del alemán, censura y material paratextual

Madrid, Ommpress 2019, 234 s.,
ISBN 978-84-17387-50-1.

Mračková Vavroušová se zaměřila na tituly české literatury přeložené do španělštiny, ne ovšem přímo z originálních textů, ale z německých překladů. Jde tedy o v poslední době sice často diskutovaný, nicméně stále málo probádaný jev tzv. nepřímého či zprostředkovaného překladu. Ten se objevuje zejména v případech méně rozšířených jazyků, jímž čeština vzhledem ke španělštině nepochybně je. Autorka rozdělila práci do šesti kapitol, kde v prvních třech řeší historické, resp. teoretické otázky. Sleduje zde česko-španělské kulturní vztahy, srovnává vydavatelskou praxi v obou zemích, ale také cenzuru v době frankismu či režimu v Československu před rokem 1989. Druhá kapitola je věnována teoretickým otázkám nepřímého překladu. Mračková zde vychází z klasiků československé teorie překladu, Jiřího Levého a Antona Popoviče, aby pak sledovala otázku recepce textu v cílové kultuře.

Druhá polovina práce, tedy další tři kapitoly, je pak plodem zkoumání konkrétních překladů. První shrnuje zkoumaný materiál, uvádí počet děl přeložených prostřednictvím angličtiny, italštiny, francouzštiny a nejpočetněji němčiny, přičemž nejsou uváděny jen překlady, ale jsou prezentováni také překladatelé. Jádro práce pak spočívá v posledních dvou kapitolách, případových studiích, věnovaných dvěma velkým a uznávaným textům české literatury. Prvním je Haškův *Švejk*, druhým potom text obdobného formátu Kunderův *Žert*. Autorka zde má možnost srovnat při-

mé i nepřímé překlady obou děl, dobře známých španělskému publiku, které jak Haška, tak Kunderu přinejmenším ve svém zasvěceném segmentu vysoce oceňuje. V souvislosti s Kunderou je pak třeba vyzdvihnout užiti ne zcela standardního pramene, s ním autorka ve své analýze promyšleně pracuje. Jsou to vyjádření pracovníků španělské cenzury uložené v Archivo de Administración v Alcalá de Henares, které kompletují obraz reflexe české literatury ve Španělsku, resp. u části španělských úředních míst.

Velkým přínosem publikace je pak příloha v podobě patrně kompletního seznamu překladů české beletrie do španělštiny za celé dvacáté století až do roku 2015. Autorka přitom nesledovala jenom krásnou literaturu, ale i produkci odbornou a seznam je tak v této oblasti naprosto ojedinělým počinem. Stejně důležitá je potom i její závěrečná úvaha či výzva, zkoumat recepci dalších překladů českých autorů, nejen prostřednictvím převodů do francouzštiny či angličtiny. Jde také o velkou skupinu českých textů pro děti a mládež či o sbírky poezie, a to v celém španělsky mluvícím světě. Ani tato část práce by neměla zapadnout bez ohlasu, ale přinejmenším inspirovat další výzkum.

Josef Opatrný

Marek HALBICH

Ztraceni v kaňonech a na raních. Sociální a ekologická adaptace Tarahumarů v severním Mexiku
(= Andrias, vol. VII)
Praha, Togga 2019, 420 s.,
ISBN 978-80-7476-141-6.

Jeden z mála českých antropologů s osobní zkušeností s prací s indiánskými komunitami přímo v terénu, prezentuje výsledky